

Stormprotocol markten gemeente Soest

Woensdag in Soesterberg, donderdag in Soest

Inleiding

Het weer kan zijn invloed hebben op de markt. Bij stormachtig weer kunnen er risico's ontstaan voor zowel de bezoeker als de marktkoopliden. Als gemeente en verantwoordelijke voor de openbare veiligheid willen we zoveel als mogelijk risico uitsluiten. De marktmeester/boa draagt zorg voor het markttoezicht en het goede verloop daarvan. Om dit te stroomlijnen is er een marktverordening. Het college is bevoegd te besluiten dat de markt niet zal plaatsvinden indien het daartoe dringende redenen aanwezig acht.

In principe gaat de markt door, tenzij de veiligheid niet kan worden gewaarborgd. Daarom is er een stormprotocol om voor alle partijen, gemeente, marktkoopliden en winkeliers, duidelijkheid te scheppen.

Toetsingskader

Als toetsingskader wordt de schaal van Beaufort (Bft), bijlage I, gehanteerd en het advies van het KNMI. Van belang bij het bepalen van de omstandigheden is de windkracht, de windrichting en de locatie van de markt.

Inwerkingtreding stormprotocol

Bij een windkracht van 5 Bft treedt het stormprotocol in werking. Het KNMI spreekt dan van "vrij krachtige wind". Vanaf dit moment kunnen er extra veiligheidsmaatregelen worden gevraagd zoals het aanbrengen van stormbanden.

Bij een windkracht van 8 Bft spreekt het KNMI van "stormachtig". Er zal in kaart worden gebracht of de markt doorgang kan vinden.

Vanaf 9 Bft kan door het KNMI een weeralarm worden afgegeven.

Hoewel de windkracht en de windrichting belangrijke factoren zijn in de bepaling van de toe te passen stappen van het stormprotocol, moet iedere keer de specifieke situatie op de verschillende markten als uitgangspunt worden genomen. Deze marktsituatie, de windkracht en de windrichting moet beoordeeld worden op de veiligheid van de markt, de marktkoopliden en de bezoekers.

Windstoten

Er kan ook sprake zijn van windstoten of zelfs zware windstoten. Bij zware windstoten bereikt de wind bij vlagen snelheden van 75km/h (20,8 m/s) en bij ze er zware windstoten zelfs snelheden van meer dan 100km/h (27,8 m/s). Het KNMI geeft regionale waarschuwingen voor windstoten uit: code geel (gevaarlijk) of code oranje (zware of zeer zware windstoten). Ook bij het afgeven van deze waarschuwingen zal het stormprotocol van kracht worden.

Overige zware weersomstandigheden

Bij zware sneeuwval, ijzel of overige extreme weersomstandigheden kan het stormprotocol ook in werking treden.

Wanneer het KNMI code rood (weeralarm) afgeeft zal de markt niet doorgaan. Dit weeralarm wordt door het KNMI uitgegeven bij een mogelijk grote impact van het weer op de samenleving en verschijnt op zijn vroegst 12 uur voordat het weerfenomeen kan optreden. Code rood kan ook uitgegeven worden als er een kleine kans is op een extreme weersituatie, maar de veiligheidsrisico's groot zijn.

Randvoorwaarden

De verantwoordelijkheden op het marktterrein liggen als volgt:

- De marktmeester is namens de gemeente verantwoordelijk voor het veilig doorgaan van de markt;
- De kramenzetter is verantwoordelijk voor de lege en niet verhuurde kramen en deugdelijke borging;
- De marktkoopman is verantwoordelijk voor de gehuurde kraam of verkoopwagen en eigen materiaal. Elke ondernemer moet in het bezit zijn van siorbanden / stormbanden;

Te onderscheiden situaties

De constatering dat er sprake is van een storm of (zware) windstoten kan zich op verschillende momenten van de markt voordoen. Dit betekent dat de toepassing van het stormprotocol op verschillende momenten van kracht kan worden. Hier worden de verschillende situaties genoemd:

- Voorafgaand aan de markt
Dit kan betekenen dat, soms al dagen, voor de start van de betreffende markt de vooruitzichten dermate zijn dat toepassing van het stormprotocol voor de hand ligt. Dit doet zich vooral voor in de stormgevoelige periode van oktober tot en met maart. De marktmeester kan zich goed en tijdig voorbereiden op de uitvoering van het stormprotocol.
- Kort voor of bij de start van de markt
Het kan zijn dat er waarschuwingen voor krachtige of harde wind gegeven worden. Op dat moment is het belangrijk alert te zijn op een eventuele verslechtering van het weer. Dit betekent dat de marktmeester vroeg (voor aanvang van de markt) op de markt moet zijn om de situatie ter plekke te kunnen inschatten en indien nodig het stormprotocol moet kunnen toepassen.
- Tijdens de markt
De situatie op een markt kan door wisselende omstandigheden dermate wijzigen dat het stormprotocol van toepassing is. Hierbij moet de marktmeester tijdens de markt de situatie inschatten.

Aard van de ingreep

Op de markt wordt bepaald welke aanpassing aan de hand van de verwachte weerssituatie wordt toegepast. Er zijn de volgende situaties mogelijk:

- Stormbanden aanbrengen
De marktkoopliden brengen stormbanden aan (daar waar mogelijk) en de markt gaat gewoon door. Indien mogelijk kan op alle locaties een auto achter de kraam worden geplaatst, op aanwijzing van de marktmeester.
- Inschuiven
De wind is sterk en wellicht niet alle marktkoopliden zijn aanwezig. De aanwezige marktkoopliden brengen stormbanden aan (indien mogelijk) en schuiven aan, zodat er een gesloten markt is. De kramenbouwer haalt de lege kramen direct weg.
- Afgelasten
Wanneer dit uiterste besluit gedurende een marktdag wordt genomen, halen de marktkoopliden hun kramen leeg, halen in overleg met de kramenbouwer de stormbanden los en de kramenbouwer verwijdert onmiddellijk de kraam.
Wanneer dit besluit voorafgaand aan de markt wordt genomen, dan wordt de markt niet opgezet. Wanneer de markt wordt afgelast wordt dat direct doorgebeld aan de marktliden door de dienstdoende marktmeester. Als er voor de marktdag wordt besloten de markt af te gelasten dan zullen de marktliden meteen telefonisch of per e-mail op de hoogte worden gesteld.

Afbreken kramen

Wanneer het stormprotocol van toepassing is dan mogen de marktkoopliden de stormbanden pas verwijderen als de kramenzetter, of een vertegenwoordiger van de kramenzetter, hierbij aanwezig is om de kraam direct verder af te breken.

Toepassing van bovenstaande maatregelen

Bovenstaande maatregelen zullen in overleg met de marktmeester/boa, teamleider V&H of diens vervanger, kramenzetter en marktcommissie toegepast worden. Hierbij zij opgemerkt dat de marktmeester eindverantwoordelijk is op de markt en de marktkoopliden en kramenzetters te allen tijde gehouden zijn de instructies van de marktmeester op te volgen.

Voorbereiding

Het is de verantwoordelijkheid en in de praktijk nagenoeg standaard om als marktmeester de weerberichten te volgen om te kunnen bepalen of het stormprotocol wordt toegepast. Bij het naderen van de marktdag, waarbij het stormprotocol mogelijk moet worden toegepast, is het verstandig om de weerberichten en voorspellingen op radio, tv, internet of overige media te volgen. Het gaat hierbij met name om de raadpleging van: diverse websites, KNMI.nl, buienradar.nl alsook tv en radio journaals. Afhankelijk van de voorspellingen wordt de KNMI weeralarmcentrale 030 2205353 gebeld.

Beoordeling op de markt

Wanneer de weersverwachting zodanig is dat het stormprotocol eventueel moet worden toegepast, zorgt de marktmeester ervoor om voor aanvang van de markt op de markt aanwezig te zijn. In het stormlogboek wordt vermeld welke stappen zijn gezet, welke afweging heeft plaatsgevonden en tot welk besluit is gekomen. Voordat tot het treffen van maatregelen wordt overgegaan vindt er in principe eerst overleg plaats met de marktmeester/boa, de kramenzetter en de marktcommissie.

Als de markt doorgang vindt, ook al is dit in kleine/ingeschoven bezetting, zal de Van Weedestraat volgens het geldende verkeersbesluit afgesloten blijven tijdens de markt.

Bij windkracht 4 of meer kan in overleg tussen de marktmeester en de marktlieden worden besloten de markt eerder te sluiten of marktlieden de gelegenheid te bieden eerder te vertrekken.

Bij afgelasting van de markt wordt de wethouder in kennis gesteld. Behoudens marktmeester en kramenzetter is er vaak nog niemand aanwezig of bereikbaar. Desondanks dient dan telefonisch of app of via e-mail contact te worden opgenomen met de teamleider of diens vervanger.

Het afgelasten van de markt is een ingrijpende beslissing zowel voor de marktkooplieden als voor de gemeente. Bij het afgelasten van de markt heeft de marktkoopman inkomstenderving. De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid van zowel de marktkooplieden als de bezoekers aan de markt. De afweging tussen beide belangen moet daarom zorgvuldig gebeuren. De gemeente is verantwoordelijk voor het volgen van de juiste procedure in het kader van het besluit blijft bij de marktmeester ter plekke.

- Bij het afgelasten van de markt zal de Van Weedestraat niet worden afgesloten voor het verkeer.
- De gemeente heeft altijd de eindbeslissing in het wel of niet laten doorgaan van de markt.

Rapportage

Wanneer de weersituatie zo is dat het stormprotocol wordt toegepast dan is het gevolg daarvan dat het stormhandboek wordt ingevuld. Het stormlogboek (bijlage 2) volgt de stappen zodat de gegevens direct kunnen worden vermeld. Het stormlogboek is belangrijk. Hierin wordt vermeld welke stappen zijn gezet, welke afweging heeft plaatsgevonden en tot welk besluit is gekomen. Belangrijk uitgangspunt bij deze registratie van de besluitvorming is dat hiermee ook achteraf transparant is hoe de besluitvorming heeft plaatsgevonden. De marktmeester registreert de overleggen. Indien de weergegevens en de overleggen leiden tot een besluit over het doorgaan van de markt met of zonder maatregelen, wordt dit vastgelegd in het stormlogboek. Bij aanpassingen van de markt wordt dit door de marktmeester vastgelegd. De marktkooplieden worden geïnformeerd. Indien de weergegevens en de overleggen leiden tot een besluit dat de markt moet worden afgelast, wordt ook dit vastgelegd in het stormlogboek en wordt dit in overleg door de marktmeester medegedeeld aan betrokkenen. De marktkooplieden worden geïnformeerd. Tevens zal door de contactpersoon communicatie via de media worden ingelicht om bezoekers van de markt op de hoogte te stellen. Aan het eind van de dag c.q. besluitvorming zorgt de marktmeester dat het stormlogboek ingevuld is. Hierdoor kan teruggekeken worden hoe de besluitvorming en welke bijzondere aspecten hebben plaatsgevonden.

Verkoopwagens

In dit stormprotocol wordt steeds gesproken over marktkramen. Echter ook marktkooplieden met verkoopwagens zullen zich aan het stormprotocol moeten houden. De te nemen maatregelen zullen ter plaatse worden bepaald. Wanneer de markt wordt afgelast, geldt dit ook voor de marktkooplieden met verkoopwagens.

De markt een samenspel van verschillende partijen.

Hieronder worden de partijen genoemd en hun rol bij de veiligheid op de markt bij storm.

De marktmeester

De marktmeester is eindverantwoordelijk op de markt en de marktpartijen (marktkooplieden en kramenzetter) zijn te allen tijde gehouden de instructies van de marktmeester op te volgen. De marktmeester is voor de gemeente de belangrijkste uitvoerder met een regiefunctie ter plaatse. Hij voert het stormprotocol uit.

Marktkooplieden

De marktkooplieden zijn verantwoordelijk voor het gebruik van hun kraam/verkoopwagen. Dit betreft zowel het aanbrengen van stormbanden als de uitbouw en de inrichting van de kraam. Deze verantwoordelijkheid gaat vanaf ingebruikname kraam tot teruggave aan kramenzetter.

De volgende algemene uitgangspunten gelden bij doorgang markt en forse wind:

- Vanaf windkracht 4 (Bft) dienen de kramen/wagens waar mogelijk te worden gezekeerd aan stormankers. Wanneer er geen stormankers zijn mogen pinnen worden gebruikt die geen schade aan het wegdek toebrengen. Wanneer er toch schade is ontstaan wordt de marktondernemer aansprakelijk gesteld voor de schade en de daarbij komende kosten. Voor groen(bomen), lichtmasten, bankjes, fietsnietjes en overige gemeentelijke eigendommen mag er geen gebruik worden gemaakt in een storm en daarbuiten. Per overtreding kan de gemeente minimaal €500.- boete opleggen.
- Marktkooplieden moeten zelf voor spanbanden zorgen om kramen/wagens te zekeren. Touwen zijn niet toegestaan.
- Bij windkracht 4 of meer is het niet toegestaan andere zeilen te gebruiken dan die bij de marktkramen worden geleverd. Bouwzeilen aan kramen voor verlenging of beschutting moeten bij deze windkracht gezekeerd zijn. Er mogen eventueel pinnen worden gebruikt die geen schade aan het wegdek toebrengen. Bij schade wordt de marktondernemer aansprakelijk gesteld voor de ontstane schade en de daarbij komende kosten. Voor groen(bomen), lichtmasten, bankjes, fietsnietjes en overige gemeentelijke eigendommen mag er geen gebruik worden gemaakt in een storm en daarbuiten. Per overtreding kan de gemeente minimaal €500.- boete opleggen. .
- Bij windkracht 5 of meer dient men bij het verlaten van de markt de zeilen van de kraam op te rollen, dit om gevaarlijke situaties te voorkomen.

Kramenzetter

De kramenzetter is verantwoordelijk voor de lege kramen op de markt. Dit geldt vanaf start opbouw tot einde afbouw. Bij stormachtig weer moet hij met voldoende materieel en personeel aanwezig zijn om lege kramen ter verwijderen.

Communicatie

Per situatie zal er in nauw overleg met betrokkenen worden bekeken in welke mate het stormprotocol in werking treedt. Vanaf het moment dat er wordt besloten de markt af te gelasten zal dit aan de contactpersoon communicatie van de gemeente worden doorgegeven. Communicatie zal via de daarvoor beschikbare middelen zoals twitter, facebook, de gemeentesite kenbaar maken dat de markt geen doorgang zal hebben of is afgelast.

Schade aan eigendommen

Mocht de weersomstandigheden dusdanig zijn dat er wordt besloten dat de markt toch doorgang kan vinden dan is eventuele schade die ontstaat aan verkoopwagens, kramen, verkoopgoederen, derden en dergelijke voor eigen rekening en kan dit niet worden verhaald op de gemeente.

Belangenafweging, aansprakelijkheid / inkomstenderving

De gemeente zal alle belangen in ogenschouw nemen bij de overweging de markt voortijdig of tijdens de markt af te gelasten. Hierbij zal alle mogelijke zorgvuldigheid in acht worden genomen. Communicatie met betrokken partijen zal plaatsvinden. Veiligheid zal altijd voorop staan en de doorslag geven. De gemeente kan niet aansprakelijk worden gesteld met betrekking tot inkomstenderving of iets dergelijks bij het afgelasten van de markt op basis van de weersomstandigheden.

Bijlage 1: schaal van Beaufort
Bijlage 2: stormlogboek

Bijlage 1. Schaal van Beaufort

snelheid over Kracht* Benaming 10 minuten (km/u)		Windgemiddelde snelheid over 10 minuten (m/sec)	Windgemiddelde snelheid over 10 minuten (m/sec)	Uitwerking boven land en bij mens
0	stil	0-1	0-0,2	rook stijgt recht of bijna recht omhoog
1	zwak	1-5	0,3-1,5	windrichting goed af te leiden uit rookpluimen
2	zwak	6-11	1,6-3,3	wind merkbaar in gezicht
3	matig	12-19	3,4-5,4	stof waait op
4	matig	20-28	5,5-7,9	haar in de war, kleding flappert
5	vrij krachtig	29-38	8,0-10,7	opwaaiend stof hinderlijk voor de ogen, gekuifde golven op meren en kanalen en vuilcontainers waaien om
6	krachtig	39-49	10,8-13,8	paraplu's met moeite vast te houden
7	hard	50-61	13,9-17,1	lastig tegen de wind in te lopen of fietsen
8	stormachtig	62-74	17,2-20,7	voortbewegen zeer moeilijk
9	storm	75-88	20,8-24,4	schoorsteenkappen en dakpannen waaien weg, kinderen waaien om
10	zware storm	89-102	24,5-28,4	grote schade aan gebouwen, volwassenen waaien om
11	zeer zware storm	103-117	28,5-32,6	enorme schade aan bossen
12	orkaan	>117	>32,6	verwoestingen

* De windkracht volgens Beaufort wordt bepaald uit het gemiddelde van de windsnelheid over 10 minuten.

(Bron: Weergaloos Nederland. Uitgeverij Kosmos/Z&K, Utrecht, 1997/2004)

Bijlage 2. Stormlogboek

Stap 1. Registratie

Datum:

Tijdstip:

Locatie markt: Soest/Soesterberg

Stap 2. Meetgegevens/KNMI

Tijdstip	Weerstation	Windkracht	Actie opmerking

Stap 3. Registratie overleggen

Overleg (voorafgaand aan de marktdag)

Functie	Naam	Actie opmerking
Marktmeester		
Marktcommissie		
Teamleider		
Wethouder		
Kramenzetter		
Communicatie		

Overleg (kort voor of bij de start van de markt)

Functie	Naam	Actie opmerking
Marktmeester		
Marktcommissie		
Teamleider		
Wethouder		
Kramenzetter		
Communicatie		

Overleg (tijdens de markt)

Functie	Naam	Actie opmerking
Marktmeester		
Marktcommissie		
Teamleider		
Wethouder		
Kramenzetter		
Communicatie		

Overleg (na de markt)

Functie	Naam	Actie opmerking
Marktmeester		
Marktcommissie		
Teamleider		
Wethouder		
Kramenzetter		
Communicatie		

Conclusie en besluit

.....

.....

.....

.....

Handtekening marktmeester

.....

Soest,.....